

Faktaark 2

Økonomiske konsekvenser af reform af fremtidige folketingsmedlemmers og ministres vederlæggelse

Aftale om en reform af fremtidige folketingsmedlemmer og ministres vederlæggelse skønnes at medføre årlige besparelser på 30 mio. kr., når den er fuldt indfaset, jf. tabel 1. Det svarer til en besparelse på omkring 20 pct. af de samlede udgifter til vederlag, eftervederlag og pension til folketingsmedlemmer og ministre på lang sigt.¹

Reformen indeholder en forhøjelse af vederlaget til folketingsmedlemmer og ministre, en afskaffelse af det nuværende skattefrie omkostningstillæg og en forkortelse af eftervederlagsperioden. Samtidig omlægges pensionen fra den nuværende tjenestemandspensionsordning til en bidragsdefineret pensionsordning, jf. faktaark om indhold i reform af fremtidige folketingsmedlemmers og ministres vederlæggelse.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser af en vederlagsreform med virkning efter førstkommande folketingsvalg (negative tal er udtryk for merudgifter og positive tal udtryk for besparelse)

	2032	2043	2054	2065	2077	2088	Fuldt indfaset (omkring 2090)	Varig virkning
Mio. kr. (2025-niveau)								
Vederlæggelse	-5	-10	-15	-15	-15	-15	-15	
Eftervederlag	0	0	5	5	5	0	5	
Pension	-15	-30	-20	-5	20	40	40	
I alt (samlet besparelse)	-20	-35	-25	-15	5	30	30	10

Anm.: Tabellen viser provenuvirkningen (dvs. offentlig saldobvirkning efter skat og tilbageløb) ved, at nye folketingsmedlemmer og nye ministre omfattes af den nye ordning. Provenuvirkningen udtrykker forskellen i statens udgifter til den nye ordning fratrukket udgifterne, hvis de nyvalgte havde været på den nuværende ordning. Den varige virkning er defineret som den faste årlige besparelse, som netop har samme nutidsværdi som de skønnede saldobvirkninger over hele perioden. De pågældende år er valgt for at vise de økonomiske konsekvenser af reformen under hensyntagen til bl.a. skiftende valgperioder. Alle tal er afrundet til nærmeste fem mio. kr. På grund af afrunding stemmer summen af delelementerne ikke nødvendigvis overens med totalen. Forudsætninger for beregningerne er nærmere beskrevet i boks 1 nedenfor.

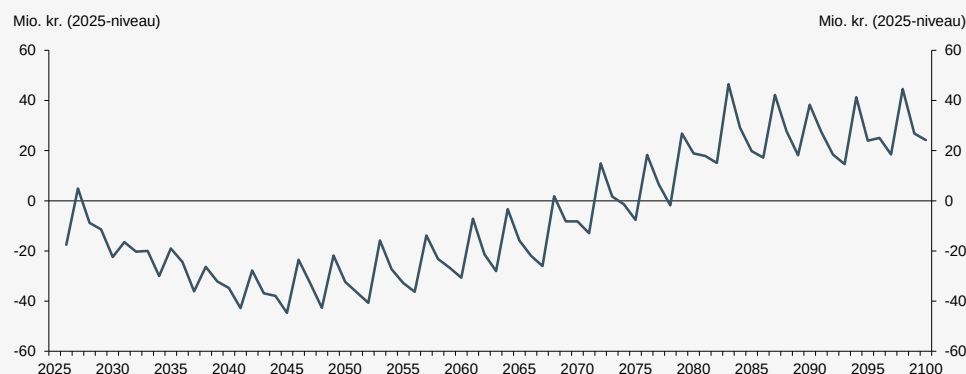
Kilde: Beregninger af de økonomiske konsekvenser af reformen er foretaget af en arbejdsgruppe vedrørende politikernes vederlæggelse med deltagelse af Folketingets Administration, Finansministeriet og Medarbejder- og Kompetencestyrelsen.

¹ Besparelsen i procent er sat i forhold til et beregningsteknisk skøn for de langsigtede udgifter til den nuværende ordning givet en fremskrevet sammensætning af Folketinget og regering, jf. boks 1.

Reformen forventes at medføre besparelser fra omkring år 2075, *jf. figur 1*. På kort og mellemlang sigt vil der være tale om merudgifter på op til ca. 35 mio. kr. om året som følge af indfasning af den nye ordning. Det skyldes navnlig en fremrykning af udgifter til pension på den nye ordning, idet udgifterne afholdes, mens hvervet varetages og ikke først i pensionsalderen, som det er tilfældet under den nuværende ordning, *jf. nedenfor*. De skønnede virkninger varierer betydeligt over en valgperiode, hvilket særligt afspejler ændringer i reglerne for eftervederlag, *jf. nedenfor*.

Figur 1

Skønnet virkning på de offentlige finanser ved reform af politikervederlæggelse

Anm.: Figuren viser provenuvirkningen (dvs. offentlig saldobirkning efter skat og tilbageløb) ved, at nye folketingsmedlemmer og ministre omfattes af den nye ordning. Provenuvirkningen udtrykker forskellen i statens udgifter til den nye ordning fratrukket udgifterne, hvis de nye medlemmer og ministre havde været på den eksisterende ordning.

Kilde: Beregninger af de økonomiske konsekvenser af reformen er foretaget af en arbejdsgruppe vedrørende politikeres vederlæggelse med deltagelse af Folketingets Administration, Finansministeriet og Medarbejder- og Kompetencestyrelsen.

Samlet set over hele perioden skønnes besparelserne på lang sigt at opveje de øgede udgifter på kort- og mellemlang sigt. Det afspejles i en skønnet varig virkning på ca. 10 mio. kr. (2025-niveau), der er udtryk for den faste årlige besparelse med samme nutidsværdi, som de skønnede saldobirkninger over hele perioden, *jf. tabel 1*.

De økonomiske konsekvenser for vederlag, eftervederlag og pension uddybes nedenfor.

Vederlag

Udgifterne til vederlag for folketingsmedlemmer og ministre under hvervet skønnes at stige med ca. 5 mio. kr. omkring 2030, ca. 10 mio. kr. omkring 2040 og ca. 15 mio. kr. fra omkring 2055 (2025-niveau), *jf. tabel 1*. Afskaffelsen af omkostningstillægget for nye folketingsmedlemmer og nye ministre indgår i de skønnede virkninger på udgifter til vederlag.

Den gradvise stigning i udgifterne til vederlag afspejler, at kun nyvalgte folketingsmedlemmer og nye ministre vil være på den nye ordning med højere vederlag under hvervet. Det er lagt til grund for de skønnede virkninger, at en andel af de nuværende folketingsmedlemmer opnår genvalg ved kommende folketingsvalg, samt at en andel af ministrene i fremtidige regeringer tidligere vil have været folketingsmedlemmer eller ministre, *jf. boks 1 nedenfor*. Først omkring 2055 forventes næsten alle folketingsmedlemmer og ministre at være på den nye ordning baseret på historiske mønstre for genvalg.

Eftervederlag

Udgifterne til eftervederlag skønnes at falde med ca. 5 mio. kr., når reformen er fuldt indfaset, *jf. tabel 1*. Det afspejler, at eftervederlaget forhøjes på tilsvarende vis med vederlaget under hvervet. Forhøjelsen af eftervederlaget modsvares dog af, at den maksimale eftervederlagsperiode forkortes til et år for både folketingsmedlemmer og ministre.

Den samlede virkning af reformen på de offentlige finanser svinger over valgperioderne, *jf. figur 1*. I år med og lige efter folketingsvalg vil staten typisk have højere udgifter under den nye ordning, idet eftervederlaget er højere her. De efterfølgende år er det modsat, idet der er højere udgifter til eftervederlag under den nuværende ordning, fordi eftervederlagsperioden er længere end i den nye ordning.

Pension

Omlægningen af pensionsordningen skønnes at medføre besparelser på ca. 40 mio. kr. (2025-niveau) fra omkring 2090, *jf. tabel 1*. I den nuværende ordning er ministre og folketingsmedlemmer omfattet af en tjenstemandspensionsordning, hvor de er garanteret en årlig udbetaling, når de går på pension. I den nye ordning omfattes nyvalgte folketingsmedlemmer og nye ministre af en bidragsdefineret arbejdsmarkedspensionsordning.

På kort- og mellemlang sigt vil der både være udgifter til tjenstemandspensioner for tidligere folketingsmedlemmer og ministre, samt udgifter til pensionsbidrag for nye folketingsmedlemmer og nye ministre. Først mod slutningen af århundredet vil både nuværende og tidligere folketingsmedlemmer og ministre have indbetalt til arbejdsmarkedspensionsordningen gennem hele deres funktionstid og omlægningen af pensionsordningen dermed være fuldt indfaset.

Omlægningen af pensionsordningen skønnes at medføre en betydelig besparelse. Indbetalingerne til den nye pensionsordning er således væsentligt lavere end de skønnede udgifter til de garanterede udbetalinger under den nuværende ordning. Samtidig opnår staten løbende skatteindtægter fra pensionsafkastbeskatningen og indkomstskat fra udbetalingerne.

For det enkelte folketingsmedlem eller minister vil udbetalingerne på den nye ordning afhænge af det afkast vedkommendes pensionsinstitut opnår på investeringerne af pensionsformuen. Under sædvanlige forudsætninger forventes

et pensionsafkast, som delvist kompenserer den enkelte for besparelserne på udgifterne til pensionsordningen, ligesom folketingsmedlemmer og ministre også opnår afkast af deres pensionsformue, når de ikke længere er i hvervet, *jf. også faktaark med typeeksempler for hhv. folketingsmedlemmer og ministre.*

Boks 1

Beregningsforudsætninger og usikkerhed

De skønnede økonomiske konsekvenser tager udgangspunkt i en beregningsteknisk fremskrivning af sammensætningen af Folketinget og regeringer frem mod 2100. Beregningerne er behæftet med betydelig usikkerhed og afhænger bl.a. af forudsætninger om hyppighed for folketingsvalg og andelen, der opnår genvalg.

Sammensætning af Folketinget og regeringer i fremtiden

For at skønne over de økonomiske konsekvenser ved en ny politikervederlæggelse er der udarbejdet en beregningsteknisk fremskrivning af sammensætningen af Folketinget og fremtidige regeringer. Fremskrivningen er baseret på data for de seneste tre folketingsvalg (2015, 2019 og 2022). Med afsæt heri er der opstillet en stokastisk mikrosimuleringsmodel, der fremskriver sammensætningen af Folketinget og regeringen over tid under hensyntagen til dimensioner som alder, køn, funktionsperiode som folketingsmedlem og/eller minister samt disses betydning for tilbøjeligheden til genvalg og genudnævnelse som minister.

Fremskrivningen er beregningsteknisk og ikke udtryk for en prognose. Der er fastsat hypotetiske tidspunkter for folketingsvalg baseret på den gennemsnitlige længde af valgperioder i historisk data. Som udgangspunkt sigtes der efter at fastholde den senest observerede sammensætning af Folketinget og regeringen i fremskrivningen ud fra en betragtning om uændrede forudsætninger. Dog tages der højde for, at den forventede stigning i levetiden også vil blive afspejlet i Folketinget og regeringens sammensætning i fremtiden.

Levetid og folkepensionsalder

Fremskrivningen inkluderer levetidsforudsætninger fra Befolkningsfremskrivningen fra DREAM og Danmarks Statistik. I beregningen af de økonomiske konsekvenser er der taget højde for levetidsindekseringens løbende forhøjelser af folkepensionsalderen. Det er lagt til grund, at personer starter udbetaling af deres pensionsordninger fra folkepensionsalderen med mindre, de er folketingsmedlem eller minister, når de er over folkepensionsalderen.

Vederlag og eftervederlag

Satserne for vederlag og eftervederlag er baseret på faktiske gennemsnitslønninger for chefer i staten i lønramme 38 og chefer i centraladministrationen i lønramme 41 og 42+ i 2023, som er fremskrevet til 2026 inklusive aftalte lønstigninger fra OK24. Der anvendes en langsigtet årlig lønstigning på 2,9 pct., som afspejler en langsigtet årlig produktivitetsvækst på 1,1 pct. og forbrugerprisinflations på 1,8 pct., svarende til Finansministeriets sædvanlige forudsætninger. Vederlagssatserne er i fremskrivningen opgjort i 2025-niveau i alle år, hvilket svarer til at vederlag og eftervederlag fremskrives og tilbagediskonteres med den samme procentsats. Det er i beregningerne forudsat, at alle modtager fuldt eftervederlag og således ikke har anden indkomst i eftervederlagsperioden, der reducerer eftervederlaget.

Omkostningstillæg

I beregningerne er det lagt til grund, at der er 175 folketingsmedlemmer valgt i Danmark samt to valgt i Grønland og to på Færøerne, hvortil omkostningstillægget er højere. Omkostningstillægget reguleres med forbrugerprisindekset, hvorfor det årligt opjusteres med en langsigtet forudsat forbrugerprisinflations på 1,8 pct., samt tilbagediskonteres til 2025-niveau med den forventede langsigtede lønudvikling på 2,9 pct. årligt. Det betyder, at realværdien af omkostningstillægget langsomt udhules og afskaffelsen af omkostningstillægget får aftagende betydning i fremskrivningen.

Skat

Indkomstkatten er beregnet med udgangspunkt i fuldt indfasede skatteregler, dvs. med udgangspunkt i at *aftale om Reform af personskat (2023)* er fuldt indfasat. I beregningen af indkomstkatten i pensionstilværelsen er det forsimpelt lagt til grund, at personer har indkomst fra folketings- og ministerpensioner samt andre pensionsordninger, således at folkepensionens pensionstillæg er fuldt aftrappet.

Pension

Det lægges til grund, at pensionsformuerne i den nye pensionsordning forrentes med 4,5 pct. årligt, svarende til Finansministeriets sædvanlige forudsætninger. Pensionsudbetalingerne tilbagediskonteres ligeledes med den langsigtede lønudvikling på 2,9 pct. årligt, *jf. ovenfor*. Der tages højde for løbende PAL-skat af pensionsafkastet. For alle individer opgøres pensionsformuen ved tilbagetrækningstidspunktet og udbetales over den forventede restlevetid for den enkelte.